

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2018 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Cezariusz Baćkowski

Sędziowie: SSA Bogusław Tocicki

SSO del. do SA Agata Regulska (spr)

Protokolant: Anna Turek

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej Marka Ratajczyka

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2018 r.

sprawy I. P. (1)

oskarżonego z art. 189 §1 kk, art. 157 §2 kk, art. 156 §2 kk w zw. z art. 156 §1 pkt 2 kk w zw. z art. 11 §2 kk

G. C.

oskarżonego z art. 189 §1 kk, art. 157 §2 kk, art. 156 §2 kk w zw. z art. 156 §1 pkt 2 kk w zw. z art. 11 §2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora wobec obu oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 27 czerwca 2018 r. sygn. akt III K 102/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uznaje oskarżonych I. P. (1) ((...)) i G. C. ((...)) za winnych tego, że w dniu od 2 lipca 2017 roku, w mieszkaniu przy ul. (...) w L., działając wspólnie i w porozumieniu, pozbawili wolności H. P. D. przetrzymując pokrzywdzonego wbrew jego woli, zadając mu w tym czasie szereg uderzeń, bili go pięściami po twarzy i kopali po plecach oraz grozili pokrzywdzonemu pozbawieniem życia, przy czym G. C. groził mu przy tym kastetem, a I. P. (1) nożem, w wyniku czego H. P. D. doznał obrażeń ciała w postaci głębokiego otarcia naskórka grzbietu nosa, krwiaka okularowego okolicy lewego oczodołu, rany okolicy podbródkowej lewej i podbiegnięcia krwawego obejmującego policzek lewy skutkujących naruszeniem czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni, tj. przestępstwa z art. art. 189 §1 kk i art. 157 §2 kk w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. art. 189 §1 kk zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierza im kary po 2 (dwa) lata pozbawienia wolności, zaliczając na poczet tych kar - na podstawie art. 63 § 1 k.k. - okresy rzeczywistego pozbawienia wolności obu oskarżonych od 3 lipca 2017 r. do 27 czerwca 2018 r.,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego A. K. oraz adw. M. B. po 600 zł tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną oskarżonym z urzędu w postępowaniu odwoławczym oraz po 138 zł tytułem zwrotu VAT,

IV. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

I. P. (1) i G. C. zostali oskarżeni o to, że:

w dniu od 02.07.2017 roku, w mieszkaniu przy ul. (...) w L., działając wspólnie i w porozumieniu, pozbawili, ze szczególnym udręczeniem, H. P. D. wolności przetrzymując pokrzywdzonego wbrew jego woli w mieszkaniu przy ul. (...) w L., zadając mu w tym czasie szereg uderzeń, bili go pięściami po twarzy i kopali po plecach oraz grozili w/w pozbawieniem życia, przy czym G. C. posługując się kastetem, a I. P. (1) posługując się nożem, co stanowiło dodatkowe udręczenie pozbawionego wolności H. P. D., w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci głębokiego otarcia naskórka grzbietu nosa, krwiaka okularowego okolicy lewego oczodołu, rany okolicy podbródkowej lewej i podbiegnięcia krwawego obejmującego policzki lewy skutkujących naruszeniem czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni, w następstwie czego pokrzywdzony wyskoczył przez okno usytuowanego na trzecim piętrze mieszkania, w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci niestabilnego złamania trzonu kręgu L1, będących obrażeniami ciężkimi, w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 kk, czym działał na szkodę w/wymienionego pokrzywdzonego,

tj. o czyn z art. 189 § 3 k.k. w zw. z art. 189 § 1k.k. i art. 157 § 2 k.k. art. 156 § 2 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z 27 czerwca 2018 r. (w sprawie o sygn. akt III K 102/17) Sąd Okręgowy w Legnicy w III Wydziale Karnym:

I. uznał oskarżonych I. P. (1) (...) i G. C. (...) za winnych popełnienia zarzucanego im czynu, z tym ustaleniem, iż z opisu czynu wyeliminował działanie oskarżonych „ze szczególnym udręczeniem” i czyn ten zakwalifikował z art. 189 §1 kk, art. 157 §2 kk, art. 156 §2 kk w zw. z art. 156 §1 pkt 2 kk w zw. z art. 11 §2 kk i za czyn ten na podstawie art. 189 §1 kk w zw. z art. 11 §3 kk wymierzył obu oskarżonym kary po 2 (dwa) lata pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 63 §1 kk na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności zaliczył oskarżonym okresy ich zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 3 lipca 2017 r. do dnia 27 czerwca 2018 r.,

III. na podstawie art. 46 §1 kk zasądził solidarnie od oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego P. H. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwotę 10.000 zł,

IV. na podstawie art. 230 §2 kpk orzekł zwrot dowodów rzeczowych:

- na rzecz P. H. w postaci telefonu komórkowego (...) o nr (...), telefonu (...) o nr (...), koszulki niebieskiej – pociętej, majtek niebieskich – pociętych, pary skarpetek, pary butów czarnych, spodni jeansowych ciemnych oraz kurtki czarnej;

- na rzecz osk. G. C. w postaci telefonu komórkowego H. o nr (...),

- na rzecz J. W. w postaci telefonu komórkowego M. o nr (...),

- na rzecz S. B. (B.) w postaci 4 noży kuchennych, młotka ciesielskiego, młotka ciesielskiego połamanego i śrubokrętu;

V. przyznał od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Rady Prawnego i Doradcy (...) r.pr. A. K. oraz Kancelarii Adwokackiej adw. M. B. kwoty po 1140 zł plus należny podatek vat tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu obu oskarżonym;

VI. na podstawie art. 624 §1 kpk zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł Prokurator Rejonowy w Lubinie zaskarżając wyrok w całości i zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 189 § 3 k.k., poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że czyn popełniony przez oskarżonych I. P. (1) i G. C. stanowi typ podstawowy przestępstwa z art. 189 § 1 k.k., podczas gdy poczynione przez Sąd, prawidłowe ustalenia faktyczne w zakresie sprawstwa oskarżonych, w szczególności ustalenia Sądu co do znęcania się nad pokrzywdzonym, w ten sposób, że przez kilka godzin, na zmianę, bili H. P. D. pięściami w twarz, kopali go, przystawiali mu do twarzy kastet oraz do szyi nóż, grożąc przy tym wybicciem zębów i pozbawieniem życia, wskazują, że swoim zachowaniem wyczerpali oni ustawowe znamiona przestępstwa z art. 189 § 3 k.k., tj., że czyn popełniony przez w/w stanowił pozbawienie wolności łączące się ze szczególnym udręczeniem.

2. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonych I. P. (1) i G. C., wynikająca z niedostatecznego uwzględnienia przez Sąd okoliczności obciążających w/w, a w szczególności wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu, wynikającego ze sposobu działania oskarżonych, którzy znęcali się nad pozbawionym wolności pokrzywdzonym, grozili mu nożem i kastetem oraz faktu, że ich działanie było nacechowane dużym natężeniem złej woli, a także względów indywidualno-prewencyjnych kary, a zwłaszcza wymagań co do społecznego oddziaływania sankcji karnej, która w należyty sposób ma spełnić cel społecznego oddziaływania, które to okoliczności winny skutkować wymierzeniem oskarżonym surowej kary adekwatnej do stopnia ich zawinienia i spełniającej cele w zakresie zapobiegawczego i wychowawczego oddziaływania oraz wpływu na kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa.

Podnosząc powyższe argumenty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- ustalenie, że oskarżeni swoim zachowaniem wyczerpali znamiona z art. 189 § 3 k.k. w zw. z art. 189 § 1 k.k., art. 157 § 2 k.k., art. 156 § 2 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i wymierzenie im kar po 5 lat pozbawienia wolności;

a w przypadku niepodzielenia przez Sąd - I zarzutu, wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec obu oskarżonych kary 4 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Złożona w niniejszej sprawie apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, ale zaskarżony wyrok podlegał zmianie, aczkolwiek z innych względów aniżeli te podniesione w wywiedzionym środku zaskarżenia, zgodnie z treścią art.434 § 2 k.p.k. w zw. z art. 455 k.p.k.

Analiza akt przedmiotowej sprawy wskazuje zdaniem Sądu Apelacyjnego na to, iż Sąd I instancji w sposób prawidłowy i dokładny przeprowadził postępowanie dowodowe, rzeczowo wykorzystując w toku rozprawy głównej możliwości dowodowej weryfikacji też aktu oskarżenia i twierdzeń obrony, w granicach niezbędnych dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia kwestii dotyczącej sprawstwa oskarżonych. Poddał szczegółowej analizie wszystkie fakty istotne dla omawianego rozstrzygnięcia i na podstawie całości materiału dowodowego poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Stwierdzić należy, że Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny wszystkich zgromadzonych dowodów, wskazując w szczególności przekonująco, dlaczego i w jakim zakresie uznał za wiarygodne dowody świadczące o winie i sprawstwie oskarżonych.

Sąd Okręgowy w Legnicy uznał oskarżonych za winnych popełnienia przestępstwa z art. 189 § 1 k.k., art. 157 § 2 k.k., art. 156 § 2 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Stwierdził natomiast, iż w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, brak jest podstaw do przyjęcia, że I. P. (1) i G. C. dopuścili się przestępstwa pozbawienia wolności pokrzywdzonego w kwalifikowanej postaci przewidzianej w art. 189 § 3 k.k. i przyjął podstawowy typ przestępstwa z art. 189 § 1 k.k.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do postawionego przez prokuratora zarzutu obrazy prawa materialnego dotyczącego powyższej kwestii, wskazać należy, iż Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska zaprezentowanego w apelacji, jakoby zebrane w sprawie dowody potwierdzały, że I. P. (1) i G. C. swoim zachowaniem wyczerpali ustawowe znamiona przestępstwa z art. 189 § 3 k.k. to jest, że czyn oskarżonych stanowił pozbawienie pokrzywdzonego wolności łączące się ze szczególnym udręczeniem.

Skarżący zdaje się wywodzić taki wniosek z faktu, że przez kilka godzin oskarżeni na zmianę bili H. P. D. pięściami po twarzy i kopali go po plecach oraz grozili pokrzywdzonemu pozbawieniem życia, przy czym, G. C. groził pokrzywdzonemu przy tym kastetem, a I. P. (1) nożem.

Kodeks karny nie definiuje pojęcia „szczególnego udręczenia”, którym posługuje się w typie kwalifikowanym przestępstwa pozbawienia wolności. Jednak, na co powoływał się Sąd Okręgowy w uzasadnieniu swojego orzeczenia, w doktrynie i orzecznictwie przez szczególne udręczenie rozumie się takie warunki i okoliczności uwięzienia, które stwarzają dla ofiary dolegliwość znacznie większą od tej jaka wynika z samego faktu pozbawienia wolności. Postępowanie sprawcy musi zatem oprócz obranego celu w postaci pozbawienia wolności charakteryzować się dodatkowym działaniem zawierającym cechy znęcania się fizycznego i psychicznego, w drastyczny sposób przekraczać granice niezbędne do realizacji celu. (wyrok SA w Warszawie z 17.02.2017r., sygn.. akt II AKa 238/16) „O uznaniu, że doszło do szczególnego udręczenia ofiary przestępstwa, kwalifikowanego z art. 189 § 2 k.k. [aktualnie z art. 189 § 3 k.k. – M.M.], nie przesądza, będący jego następstwem, stopień rozstroju zdrowia pokrzywdzonego, lecz decyduje ocena sposobu podjętego wobec określonej osoby, w konkretnych okolicznościach faktycznego działania, polegającego na zadaniu pokrzywdzonemu, wykraczających ponad miarę wynikającą z samego faktu pozbawienia wolności, dodatkowych cierpień fizycznych lub psychicznych" (postanowienie SN z 11.06.2002 r., II KKN 258/00, OSNKW 2002/9–10, poz. 70). „Może to być wilgoć, brak światła i obecność insektów lub gryzoni, gadów i innych niebezpiecznych zwierząt w pomieszczeniu, w którym ofiara jest przetrzymywana, niepodawanie pokarmu. To również nieustanne wybudzanie ofiary w nocy przez wywoływanie hałasu, polewanie zimną wodą, przetrzymywanie w wychłodzonym miejscu zimą. Właściwości i warunki osobiste pokrzywdzonego mają mniejsze znaczenie przy ocenie tego, czy mamy do czynienia ze szczególnym udręczeniem (por. postanowienie SN z 11.06.2002 r., II KKN 258/00, OSNKW 2002/9–10, poz. 70; wyrok SA w Szczecinie z 29.05.2014 r., II AKa 76/14, LEX nr 1480607; wyrok SA w Białymstoku z 15.01.2014 r., II AKa 202/13, LEX nr 1496362).

Sąd Apelacyjny zauważa, iż złożony środek zaskarżenia przytacza de facto po raz kolejny, prawidłowe ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy, niekwestionowane przez żadną ze stron, iż w czasie kilku godzin oskarżeni działając wspólnie i w porozumieniu, pozbawili wolności H. P. D. przetrzymując go wbrew jego woli oraz z błahych powodów, (zarzucona kradzież ładowarki i niepoehlebny komentarz o żonie oskarżonego na facebooku), zadawali oskarżonemu ciosy, bijąc go pięściami po twarzy i kopiąc po plecach oraz grozili mu pozbawieniem życia, kastetem i nożem. Wbrew stanowisku skarżącego, analiza postępowania oskarżonych wobec pokrzywdzonego nie pozwala na przyjęcie kwalifikowanego typu przestępstwa pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji dokonał oceny wszystkich aspektów działań oskarżonych i wskazał dlaczego i w jakim zakresie uznał je za wyczerpujące jedynie znamiona przestępstwa pozbawienia wolności w podstawowym typie. Niewątpliwie pozbawiając H. P. D. wolności oskarżeni stosowali wobec niego przemoc. Bili go pięściami po twarzy, kopali, a także grozili mu pozbawieniem życia, jeden oskarżony groził kastetem, drugi nożem. Jednak szczególne udręczenie to nękanie o dużym nasileniu i intensywności, a takich cech trudno doszukać się w działaniach I. P. (1) i G. C.. Oskarżeni pojedynczo zadawali pokrzywdzonemu ciosy, działo się to w mieszkaniu, gdzie przebywały inne osoby, a pomimo tego H. P. D. nie wzywał pomocy, nie był w żaden sposób skrupowany, sprawcy wchodzili do pokoju i go opuszczali, a pokrzywdzony

zeznał „ Ja nie czułem, że oni mnie więżą w tym mieszkaniu, ale nie pozwalali mi wyjść” (k.81) Dręczenie oznacza niepokojenie, a szczególne udręczenie niewątpliwie zawiera większy ładunek szkodliwości. „Nie można uznać za działanie ze szczególnym udręceniem samego stosowania przemocy fizycznej, krępowania rąk i nóg ...zależy to bowiem od natężenia przemocy stosowanej przez sprawcę (por. postanowienie SN z 5.04.2007 r., V KK 233/06, LEX nr 260687). Natężenie przemocy stosowanej przez oskarżonych wobec pokrzywdzonego nie było na tyle intensywne ani nasilone, by przyjąć, że swoim działaniem wyczerpali kwalifikowaną postać przestępstwa pozbawienia wolności i podzielić argumenty apelującego o obrazie prawa materialnego. Mając na uwadze powyższe, Sąd Odwoławczy nie uwzględnił stawianego w skardze apelacyjnej zarzutu.

Zanim Sąd Apelacyjny przejdzie do analizy zasadności skargi apelacyjnej zawartej w jej drugim punkcie należy odnieść się do przyczyn, które legły u podstaw zmiany zaskarżonego wyroku.

Podkreślenia wymaga, że pozbawiając pokrzywdzonego wolności oskarżeni, bijąc go po głowie i kopiąc, spowodowali u niego obrażenia skutkujące naruszeniem czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni. To z kolei spowodowało konieczność przyjęcia kumulatywnej kwalifikacji prawnej przypisanego im czynu z art. 157 § 2 k.k. Sąd Apelacyjny nie podzielił natomiast zdania oskarżyciela i Sądu Okręgowego, że następstwem czynu dokonanego przez I. P. (1) i G. C. są doznane przez pokrzywdzonego obrażenia wynikłe na skutek wyskoczenia przez niego z okna mieszkania usytuowanego na trzecim piętrze.

Jednym z zasadniczych elementów prawno-karnej oceny konkretnego zachowania ludzkiego pod kątem odpowiedzialności za określone przestępstwo skutkowe jest ustalenie wypełnienia ustawowych znamion strony przedmiotowej takiego przestępstwa. Do znamion tych należą m.in. czyn (zachowanie się) i skutek, między którymi to musi zachodzić szczególne powiązanie – związek przyczynowy. Związek przyczynowy jest takim związkiem, w którym jedno zjawisko – przyczyna, jest warunkiem powstania drugiego – skutku. Pojęcie związku przyczynowego wiąże się nierozdzielnie z pojęciem skutku w ten sposób, że jednym z warunków odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe jest istnienie związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem sprawcy i skutkiem, który w wyniku tego zachowania nastąpił. Kodeks karny nie definiuje pojęcia związku przyczynowego. „Pomocnym dla ustalenia czy analizowane zachowanie pozostaje w związku przyczynowym ze skutkiem jest przeprowadzenie tzw. testu warunku właściwego, który to skupia się na potrzebie wskazania, w oparciu o ustalone kryteria obiektywne, stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia każdorazowo tożsamego z badanym skutku w przypadku wystąpienia także tożsamego, co badane zachowania. Jeżeli wynikiem przeprowadzonego testu będzie ustalenie, że ilekroć wystąpi określone zachowanie, to wielce prawdopodobnym jest, że wystąpi także określony skutek, należy przyjąć istnienie powiązania przyczynowego” (vide Włodzimierz Wróbel, Andrzej Zoll, Polskie Prawo Karne. Część Ogólna, Kraków 2010, s. 195-196;) Autorzy, opisując test warunku właściwego wskazują wręcz na potrzebę ustalenia, że określone zjawisko B będzie – z prawdopodobieństwem granicznym z pewnością następstwem wystąpienia zjawiska A.

Prezentowana powyżej teoria przeciętnej przyczynowości znalazła także odzwierciedlenie w orzecznictwie Sadu Najwyższego. Na szczególną uwagę zasługuje wyrok, w tezie którego Sąd (rozpoznając kasację w sprawie wypadku drogowego) *expressis verbis* stwierdził, że określony w ustawie skutek winien być normalnym, typowym następstwem zachowania się oskarżonego. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.06.2000r., III KKN 123/98, LEX nr 51434.)

Dążąc więc do ustalenia, czy badane zachowanie oskarżonych można powiązać z zaistniałym skutkiem, w pierwszej kolejności rozważamy, czy normalnym, typowym następstwem pozbawienia człowieka wolności, a nawet użycia wobec niego przemocy i gróźb pozbawieniem życia jest wyskoczenie przez niego z okna mieszkania na trzecim piętrze, a w konsekwencji odniesienie ciężkich obrażeń w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k. Przypomnieć należy, iż jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, pozbawienie wolności H. P. D. nie wiązało się z jego szczególnym udręceniem, a w chwili gdy podjął decyzję o wyskoczeniu przez okno przebywał w pokoju sam, przez nikogo niepokojony. G. C. ze swoją dziewczyną od dłuższego czasu siedzieli już w innym pomieszczeniu, a I. P. (1) również opuścił pokój pokrzywdzonego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego jako anormalne należy postrzegać następstwo takiego, niezwykłego, nienormalnego zdarzenia, nie mieszczącego się w granicach doświadczenia życiowego, którego przeciętnie nie bierze się w rachubę. Nikt trzeźwo myślący nie wyskakuje z trzeciego piętra, wie bowiem, że skutki takiego zachowania

mogą być bardzo groźne, a nawet tragiczne. Niewątpliwie na decyzję pokrzywdzonego miał wpływ wypity przez niego alkohol. Wprawdzie on sam zaprzecza spożywaniu go w dniu zdarzenia, ale jak wynika z historii choroby H. P. D. był on pod wpływem alkoholu.

Zachowanie oskarżonych nie było zatem w związku przyczynowym ze skutkiem w postaci odniesionych przez pokrzywdzonego ciężkich obrażeń ciała polegających na niestabilnym złamaniu trzonu kręgu L1, odniesionych po wyskoczeniu przez okno bowiem nie było normalnym i typowym ich następstwem.

Zasadnym jest w tym miejscu przytoczyć tezę zawartą w jednym z orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Krakowie, gdzie wskazano m.in., że: „związek, przyczynowy zachodzi, gdy zachowanie człowieka odpowiada opisowi czynności wykonawczej wchodzącego w rachubę czynu zabronionego, stanowiąc istotny warunek zaistnienia przewidzianego w nim skutku..., jeżeli ten skutek był objęty zamiarem sprawcy.. ” Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28.01.2009r., II AKa 139/08, LEX 504174; Natomiast opis zachowania oskarżonych tego kryterium nie spełnia.

Powyższe ustalenia determinowały zatem Sąd Odwoławczy do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez eliminację z opisu czynu przypisanego oskarżonym skutków zdrowotnych nierozważnej decyzji pokrzywdzonego – wyskoczenia z okna trzeciego piętra, co spowodowało konieczność modyfikacji zarówno samego opisu czynu jak i kwalifikacji prawnej przyjętej za podstawę przypisania oskarżonym zarzucanego przestępstwa, kwalifikując czyn ten z art. 189 §1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Analizując natomiast zasadność skargi apelacyjnej złożonej przez prokuratora w zakresie wymierzonych oskarżonym kar pozbawienia wolności, Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że także i ona nie zasługuje na aprobatę, tym bardziej, że dokonana zmiana rzutowała także na wymiar tych kar. Sąd Odwoławczy podziela argumentację zawartą w pisemnym uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w kwestii wymiaru kary jaki w niniejszej sprawie jest konieczny dla zachowania społecznego oddziaływania i względów wychowawczych wobec oskarżonych. Sąd I instancji właściwie wyważył wszelkie okoliczności niniejszej sprawy, a mające wpływ na wymiar orzeczonej kary, to zaś zdecydowało, że kary te w żadnym razie nie są rażąco niewspółmierne. Oczywiście jest, że czyn popełniony przez oskarżonych nosi znaczny stopień społecznej szkodliwości, godzi bowiem w najwyższe dobro jakim jest wolność człowieka i jego zdrowie. Należy jednakże mieć na uwadze, że w orzekaniu nie powinno się kierować ogólnikowymi kategoriami ale należy zaznaczyć, iż swoboda sędziowskiego wymiaru kary podlega ocenie instancyjnej w zakresie kary czy zastosowanego środka odnośnie jej współmierności do czynu przestępnego. Pojęcie niewspółmierności rażącej oznacza znaczną, wyrażającą oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną). Istotnymi wyznacznikami tego, czy dana kara jest sprawiedliwa, jest to, czy została orzeczona w granicach przewidzianych przez ustawę, a jej dolegliwość nie przekracza stopnia winy. Ponadto winna ona uwzględniać stopień społecznej szkodliwości czynu oraz brać pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do sprawcy, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Mając na uwadze właściwości i warunki osobiste sprawców oraz dotychczasowy sposób ich życia, wyrażający się w ich niekaralności, a także opinię z aresztu śledczego, w którym przebywali niespełna rok, Sąd Apelacyjny doszedł do wniosku, iż ich ocena ma istotne znaczenie.

W tych okolicznościach adekwatną karą wobec oskarżonych będzie orzeczenie kary po 2 lata pozbawienia wolności. Z całą mocą podkreślić bowiem należy, iż stopień społecznej szkodliwości czynu zarzucanych oskarżonym jest znaczny, godzi bowiem w istotne dobro, jakim jest zdrowie człowieka oraz w jego wolność. Analizując natomiast właściwości i warunki osobiste sprawców, Sąd Apelacyjny uznał, że skuteczność prewencji indywidualnej, która stanowi jeden z podstawowych elementów decydujących o surowości represji, zdecydowanie przemawia za orzeczeniem wobec oskarżonych kary 2 lat pozbawienia wolności, nie zaś kary wyższej, wnioskowanej przez prokuratora, by w ten sposób wpłynąć na ich zachowanie. Powyższa konieczność wynika również z bezwzględnej potrzeby kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, które powinno być utwierdzane przez wymiar sprawiedliwości, w przekonaniu, że żaden sprawca nie może liczyć na łagodne traktowanie przez Sąd, ale też że wymierzona oskarżonym kara nie może przewyższać stopnia ich winy. Kara 2 lat pozbawienia wolności jest odpowiednia do stopnia zawinienia oskarżonych i

stanowi sprawiedliwą odpłatę za czyn, którego się dopuścili. Tym bardziej, że po zmianie wyroku przez Sąd Apelacyjny, czyn ten jawi się jako mniej społecznie szkodliwy, o mniejszym negatywnym zabarwieniu, co znalazło wyraz w przyjętej kwalifikacji prawnej.

Wobec powyższych rozważań Sąd Apelacyjny nie uwzględnił zarzutów podniesionych w apelacji oskarżyciela, a zmiana wyroku na korzyść oskarżonych znajduje oparcie w przepisach art. 434 § 2 k.p.k. w zw. z art. 455 k.p.k.

Orzeczenie o zwolnieniu oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze oparto na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k., obciążając nimi Skarb Państwa. Oskarżeni nie mają majątku, z uwagi na przebywanie do końca czerwca 2018r, w areszcie nie świadczyli pracy i nie otrzymywali wynagrodzenia, ich sytuacja materialna jest trudna zatem uiszczenie kosztów sądowych byłoby dla nich zbyt trudne.

<i>SSA Bogusław Tocicki</i>	<i>SSA Cezariusz Baćkowski</i>	<i>SSO(del.do SA) Agata Regulska</i>
------------------------------------	---------------------------------------	---